

Afdeling NederlandKeizersgracht 177
Postbus 1968
1000 BZ AmsterdamT 020 626 44 36
F 020 624 08 89
E amnesty@amnesty.nl
I www.amnesty.nl

Aan de leden voor de Vaste Commissie voor Justitie

Datum
<Datum>Onderwerp
Algemeen Overleg AmbtsberichtenOns kenmerk
EB-pol-2008-31

Uw kenmerk

Geachte heer/mevrouw,

Met het oog op het algemeen overleg inzake ambtsberichten dat op 30 september aanstaande plaats vindt, wil Amnesty International graag uw aandacht vragen voor het volgende.

Rapport Nationale Ombudsman

Op 27 september 2007 bracht de Nationale Ombudsman het rapport '*De geloofwaardigheid van ambtsberichten*' uit. De Ombudsman liet zich kritisch uit over de zorgvuldigheid bij de totstandkoming en het gebruik van individuele ambtsberichten in asielzaken. Amnesty International herkent de geschetste problematiek en hecht waarde aan de aanbevelingen van de Ombudsman.

Inzage onderzoeksmemoranda door beslisambtenaren

De Ombudsman heeft kritiek geuit op het feit dat de beslisambtenaar van de IND het dossier van het ministerie van Buitenlandse Zaken niet te zien krijgt en dus niet alle beschikbare informatie heeft om tot een zorgvuldig besluit te komen. De Ombudsman beveelt dan ook aan het besluit om beslisambtenaren geen inzage te geven te heroverwegen. De minister van Buitenlandse Zaken en de staatssecretaris van Justitie geven aan hier niet bereid toe te zijn en beargumenteren dit besluit met een beroep op het beginsel van '*equality of arms*'. Met deze redenering wordt voorbij gegegaan aan het beginsel dat de overheid alle relevante informatie dient te betrekken bij de besluitvorming. De asielzoeker is bovenal gebaat met een zorgvuldig besluit en daarbij is inzage in de onderzoeksmemoranda van belang.

Weglakken van passages

De minister van Buitenlandse Zaken geeft aan bereid te zijn maatregelen te treffen die het weglakken in onderliggende stukken beperken. Amnesty International verwelkomt deze toezegging en ziet uit naar een verbeterde werkwijze op dit punt.

Direct meesturen van de onderliggende stukken

In de brief van 18 december 2007 geven de minister en de staatssecretaris aan de aanbeveling van de Ombudsman om de onderliggende stukken direct met het ambtsbericht mee te sturen aan de asielzoeker, niet te zullen opvolgen vanwege het extra administratieve werk dat dit oplevert. Uit informatie van de Ombudsman blijkt dat de minister en de staatssecretaris inmiddels hebben aangegeven toch bereid te zijn de

onderliggende stukken direct mee te sturen en dat dit per 1 oktober 2008 zal gaan gebeuren. Kunnen de minister en de staatssecretaris dit bevestigen?

Expertbijeenkomst

Amnesty International is één van de organisaties die deel hebben genomen aan de expertbijeenkomst over ambtsberichten op 3 april 2008. Wij hebben de uitwisseling die bij deze gelegenheid plaats vond als constructief ervaren. In het verslag dat naar uw Kamer is gezonden ontbreken echter enkele punten die besproken zijn en die Amnesty International van belang acht.

Terugkoppeling van de IND aan het ministerie van Buitenlandse Zaken

Tijdens de expertbijeenkomst bleek dat er niet altijd een goede terugkoppeling vanuit de IND naar het Ministerie van Buitenlandse Zaken is in gevallen dat individuele ambtsberichten de rechterlijke toets niet doorstaan. Dit is een essentieel onderdeel van de kwaliteitsbewaking en Amnesty International zou graag vernemen of er op dit punt maatregelen ter verbetering zijn getroffen.

Veiligheid van de asielzoeker

Een van de punten die Amnesty Internationaal naar voren heeft gebracht tijdens de bijeenkomst, is dat de asielzoeker en diens familie en naasten nimmer in gevaar mogen worden gebracht door een onderzoek. Zowel het ministerie van Buitenlandse Zaken als het ministerie van Justitie onderschrijven dit, wat ook blijkt uit de Vakbijlage REK-CHECK van het Ministerie van Justitie. Een concrete aanbeveling die tijdens de expertbijeenkomst werd gedaan, is dat de werkinstructie voor de ambassades over het verrichten van onderzoek en de omgang met vertrouwenspersonen, niet langer slechts een algemene werkinstructie zou moeten zijn, maar per ambassade zou moeten worden toegespitst op de actuele, specifieke situatie in het desbetreffende land. Amnesty International zou graag willen weten of het ministerie van Buitenlandse Zaken gevolg aan deze aanbeveling zal geven.

De rol van de rechterlijke macht

Een ander besproken aspect is de beperkte rol van de rechterlijke macht. Een rechter kan de inhoud van een ambtsbericht niet toetsen op juistheid. De rechter toetst de ambtsberichten en de onderliggende stukken op zorgvuldigheid en beoordeelt daarbij of de conclusies van het ambtsbericht gedragen worden door de onderliggende stukken. De rechter is in zaken waarin een ambtsbericht voorligt, de enige die het asiëldossier in zijn totaliteit te zien krijgt met alle onderliggende stukken. Daarom is het van groot belang dat de onderliggende stukken alle relevante informatie over het onderzoek, de werkwijze, de door de vertrouwenspersoon gestelde vragen en de bronnen bevatten. Alleen op deze manier kan de rechter zijn controlerende taak volledig naar behoren uitoefenen.

Vragen van de advocaat meenemen in het onderzoek

Wel wordt in het verslag de suggestie genoemd om advocaten de mogelijkheid te geven eigen vragen over de asielzoeker mee te geven aan de IND. In het kader van de samenwerkingverplichting zoals verwoord in artikel 4 lid 1 van de Kwalificatierichtlijn, lijkt dit een logische mogelijkheid.

Algemeen ambtsbericht Afghanistan februari 2000

Tot slot vraagt Amnesty International aandacht voor de discussie die werd gevoerd tijdens de Ronde Tafelbijeenkomst over 1 F op 3 september j.l. over het algemeen ambtsbericht Afghanistan van februari 2000. De juistheid van dit ambtsbericht door ondermeer UNHCR en Amnesty International betwijfeld. De Minister van Buitenlandse Zaken heeft eerder aangegeven vandaag de dag geen onderzoeksmogelijkheden te hebben naar het roulatiesysteem binnen de KhaD/WAD. Tijdens de Ronde Tafelbijeenkomst gaven het Openbaar Ministerie en het Korps Landelijke Politiediensten (KLPD) aan dat Nederland recent opsporingsonderzoek heeft verricht in Afghanistan. Toen zij werden gevraagd of tijdens dat onderzoek bewijs was gevonden voor het bestaan van het vermeende roulatiesysteem, werd aangegeven dat men zich niet bewust was van een roulatiesysteem en dat hen nooit gevraagd was gericht onderzoek hiernaar te verrichten. Het wekt bevreemding dat het ministerie van Buitenlandse Zaken aangeeft geen onderzoeksmogelijkheden te hebben, terwijl blijkbaar nog niet geprobeerd is via de eigen Nederlands recherche onderzoek te verrichten. Amnesty Internationaal hoopt dat de Vaste Commissie de ministers van Buitenlandse Zaken en Justitie hierover om opheldering zal vragen en hen wil verzoeken te bezien of de recherche of een andere geëigende instantie alsnog onderzoek kan verrichten.

Ook geeft de minister van Buitenlandse Zaken aan dat de archieven waarin zich relevante informatie zou bevinden niet langer bestaan of niet langer compleet zijn. Amnesty International is benieuwd hoe het minister tot deze conclusie is gekomen.

Pagina 3

Wij hopen dat u bovenstaande punten kunt betrekken bij het overleg. Mocht u vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groet,

Sabine Park

Afdeling Politieke Zaken en Persvoorlichting

cc. aan de minister van Buitenlandse Zaken en de staatssecretaris van Justitie.